

WILLIAM SHAKESPEARE

•
Sonete

ÎN TRADUCEREA LUI

RADU ȘTEFĂNESCU

Fotografi de NATALIA GÂRBU

CARTIER

NATALIA GÂRBU (n. 8 februarie 1984, în Strășeni) a studiat la Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya (IEFC).

A ilustrat Radu Vancu, *Cantosuri domestice*, Editura Cartier, 2016.

Cuprins

Despre autor	7
Despre traducătorul ediției	11
Shakespeare, aici și acum	13

Sonete

I	19
II	20
III	21
IV	22
V	23
VI	24
VII	25
VIII	26
IX	27
X	28
XI	29
XII	30
XIII	32
XIV	33
XV	34
XVI	35
XVII	36
XVIII	37
XIX	38
XX	39
XXI	40
XXII	41
XXIII	42

XXIV	43
XXV	44
XXVI	46
XXVII	47
XXVIII	48
XXIX	49
XXX	50
XXXI	51
XXXII	52
XXXIII	53
XXXIV	54
XXXV	55
XXXVI	56
XXXVII	57
XXXVIII	58
XXXIX	60
XL	61
XLI	62
XLII	63
XLIII	64
XLIV	65
XLV	66
XLVI	67
XLVII	68
XLVIII	69
XLIX	70
L	72
LI	73
LII	74
LIII	75
LIV	76
LV	77
LVI	78

LVII	79
LVIII	80
LIX	81
LX	82
LXI	84
LXII	85
LXIII	86
LXIV	87
LXV	88
LXVI	89
LXVII	90
LXVIII	91
LXIX	92
LXX	93
LXXI	94
LXXII	95
LXXIII	96
LXXIV	97
LXXV	98
LXXVI	100
LXXVII	101
LXXVIII	102
LXXIX	103
LXXX	104
LXXXI	105
LXXXII	106
LXXXIII	107
LXXXIV	108
LXXXV	109
LXXXVI	110
LXXXVII	112
LXXXVIII	113
LXXXIX	114

XCI	115
XCI	116
XCII	117
XCIII	118
XCIV	119
XCV	120
XCVI	121
XCVII	122
XCVIII	123
XCIX	125
C	126
CI	127
CII	128
CIII	129
CIV	130
CV	131
CVI	132
CVII	133
CVIII	136
CIX	137
CX	138
CXI	139
CXII	140
CXIII	141
CXIV	142
CXV	143
CXVI	144
CXVII	145
CXVIII	146
CXIX	148
CXX	149
CXXI	150
CXXII	151

CXXIII	152
CXXIV	153
CXXV	154
CXXVI	155
CXXVII	156
CXXVIII	157
CXXIX	158
CXXX	160
CXXXI	161
CXXXII	162
CXXXIII	163
CXXXIV	164
CXXXV	165
CXXXVI	166
CXXXVII	167
CXXXVIII	168
CXXXIX	169
CXL	170
CXLI	171
CXLII	172
CXLIII	174
CXLIV	175
CXLV	176
CXLVI	177
CXLVII	178
CXLVIII	179
CXLIX	180
CL	181
CLI	182
CLII	183
CLIII	184
CLIV	185
Despre fotograf	186

I

Frumosul e dator a se-nmulți,
I se cuvine rozei nemurirea,
Aşa gândim; când floarea-i va păli,
În muguri blânzi lăsa-va-şi moştenirea.
Dar tu, de ochii tăi îndrăgostit,
Lumina le-o aprinzi arzând din tine,
Belşugul fără preţ ce-ai moştenit,
Nesăbuit, il mântui cu cruzime:
Tu, cel sortit acestei lumi podoabă,
Tu, sol al primăverii glorioase,
Arzi, jefuind, din lăcomie oarbă,
Zgârcitule, din propriile-ţi case:
Şi-aşa, dator eşti lumii, că ţi-a dat,
Dator şi ţie, când vei fi-ngropat.

II

Când patruzeci de ierni te vor brăzda
Și-ți va apune fala juvenilă,
A tinereții haină-ți va părea
O vechitură: ai să-ți plângi de milă.
Vei fi-ntrebat: „Averea unde-o ții?”,
Vor da răspuns adâncile găvane
Ce-ți îngropară fruntea: „Chiar aci!”
Dar îți va fi rușine, o, sărmăne.
Cu mult mai lesne bătrânețea ta
Va fi iertată, dacă vei răspunde:
„Privește-acest copil, mă va purta:
Acolo sunt, pe el întreabă-l unde”.
Și sânge cald prin venele-nghețate
Va curge-atunci când moartea-ți râde-n spate.

III

Privește-te în ochi: o față nouă
De-ai zămisli, când asta se destramă,
Te vei găsi la fel în amândouă.
Nefericești o viitoare mamă,
De mai aştepți! Nu-i nicăieri hambar
Atât de plin, să nu viseze grâu,
Și nici aşa nebun un grădinăr
Să-mprăștie sămânța în părău.
Tu eşti oglinda mamei tale încă,
Al tinereții ei de-april tezaur,
La fel și tu, în apa ei adâncă
Privești ‘napoi, spre anii cei de aur:
De chip lipsit când singur eşti, murind,
Oglizile din tine se desprind.

IV

Frumos nesăbuit, copil căzut
În patimi egoiste, moștenirea
De ce și-o risipești? Un împrumut
E tot ce dă, și doar vremelnic, Firea.
De ce întreci în cheltuieli măsura
Și irosești în patimi ce și-e dat?
Avut nemăsurat e picătura:
Nimic nu e etern, nu ești bogat.
Te zăvorăști, spre-a te-mplini în reci
Îmbrățișări: în tine se-amăgește
Un eu pervers... Ce lași atunci când pleci
Moștenitorilor? Nimic, firește:
Lumina ta se stinge în pământ
Cu tine-odat', în ultimul cuvânt.

V

Același soare bun ce o răsfață,
Și scaldă-n dulcea lui lumină floarea,
Îi va sluții cândva plăpânda față,
Ca un tiran, tăindu-i respirarea
Cu toamne lungi, spre iarnă s-o târască,
Acolo unde frunzele uscate
Se vor întoarce-n criptele de iască
Să doarmă somn de ger... Și dacă poate,
Pe un pervaz, îți pare că-ntr-o vază
O floare-a lăcrimat, să știi, e-agheasma
Pereților de sticlă, ce păstrează
Ca un reproș, din trupul scurs, mireasma:
Căci viața ei, deși de chip s-a rupt,
Mustește încă, dulce, dedesubt.

VI

Când iernile oribile veșminte
Pe trupul verii tale vor să pună,
Să-ți distilezi esența înainte
Ca farmecu-i lăuntric să apună,
Și toarn-o într-un vas ce răsplătește
Pe cei ce îl deschid, cu un profit:
Căci dăruind în el, bogatul crește,
Copiii dând dobândă înzecit,
Și tot de zece ori mai vesel trece,
Nepăsător, de moartea cea perfidă;
Când lași posteritatei chipuri zece,
Mai știe ea pe care să-l ucidă?
Frumos rămâi, și nu festin de viermi:
Strecoară-te-n copiii tăi eterni.

VII

O, uită-te cum se ridică soare
În glorie, din pronia eternă,
Și-aprinde zi, iar dedesupră, popoare
De muritori în humă se prosternă.
O, uită-te, celestele coline
Din bolțile luminii cum le-atinge,
Și-i Tânăr încă-n mâna care ține
De frâiele amiezii, când se stinge
Abia simțit, în urmă-i, răsuflarea:
Deși e sus, în aurul din rază,
O umbră din apus i-apleacă zarea,
Îngenunchind. Și-i noapte ce urmează.
De fiu lipsit, deși ajuns pe culme,
Și tu la fel muri-vei, fără urme.

VIII

Îmi pari măhnit, deși o alăută
Îți mângâie auzul. Te apasă
Această armonie? Mai plăcută
E leneșă cădere în angoasă?
Și totuși dacă blândelete-i solii
Te plăcătăori și se par caduce,
E pentru că-i mai lesne să te ții
Departă de ce singur nu poți duce.
Mai bine-ascultă notele cum cresc
Din magice vibrații reciproce,
În partituri distințe, și lipesc,
Bărbat, femeie și copil, o voce
Șoptindu-ți: „Surghiunit într-unul
Și logodit cu moartea stă nebunul”.

IX

Tu ai ales acum singurătatea
De-a văduvei jelenie să scapi?
Dar când se va-ntâmpla să mori, cetatea
Te va jeli la fel, și nu încapi
Decât zădărceniei, care curmă
În spîta ta, imaginea. Nevasta
Ți-ar fi păstrat în trup de plod o urmă:
Plecând, o iezi cu tine și pe asta.
Sămânța risipită-i desfrânare;
Din ce-i e dat, nedăruind în loc,
Frumosu-și ia doar faima rea pe care
O va sădi-n al criptelor soroc.
Când nu-ți iubește inima, socoate
Că-n tine ai ucis o alta, poate.